

JONGE JURY | DE WEDDENSCHAP | ER WAS EENS | READ2ME! | POËZIEPROJECTEN
LITLAB | DE INKTAAP | POËZIEWEEK | NATIONALE MEDIATHEEK TROFEE | SCHRIJVERS-
CENTRALE | BOEKENWEEK LIVE! | BOEKENWEEK VOOR JONGEREN | WEBSITES

Lezen in de klas

LEESBEVORDERING VAN VMBO TOT GYMNASIUM 2018-2019

COLOFON

Deze brochure is een uitgave van
Stichting Lezen
Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam

REDACTIE

Annemarie Terhell

VORMGEVING

Ramona Dales, Lijn 1, Haarlem

FOTOGRAFIE

Tim Buiting, Vera Cornel, Ursula Fotografie, Tim Leguijt,
Ender Ozcati, Desirée Schippers, Klaas Hendrik Slump,
Marco de Swart, Annemarie Terhell, Michiel Devijver

DRUK

Zalsman Zwolle

© mei 2018 Stichting Lezen

Voorwoord

‘A mind needs books like a sword needs a whetstone, if it is to keep its edge. That is why I read so much.’

Deze gevleugelde woorden komen in *Game of Thrones* uit de mond van Tyrion Lannister, een veellezer (en in vele opzichten een buitenbeentje).

Waarschijnlijk kent u dit citaat, en uw leerlingen vast en zeker ook – tenzij *Game of Thrones* inmiddels al lang weer uit de mode is, wat ik zeker niet uitsluit.

Zeker niet uit de mode is verhalen verslinden, veelal in de bioscoop of uren achtereen thuis op de bank. Stompt dat kijken ons af? Scherpen wij de geest door te lezen? Dat laatste is in elk geval waar.

Verhalen, in welke vorm dan ook, kunnen een mooie ingang zijn om in gesprek te raken over de mooiste manier van vertellen: het boek. In de brochure die voor u ligt, vindt u een schat aan projecten die allemaal datzelfde doel dienen: uw leerlingen aan het lezen krijgen – of houden!

Daan Beeke

Projectleider voortgezet onderwijs

De brochure *Lezen in de klas* is ook digitaal beschikbaar op lezen.nl

Inhoudsopgave

4	De Jonge Jury
6	De Weddenschap
8	Er was eens
9	Read2Me!
10	Poëzieprojecten en Write Now!
12	De Inktaap
13	LitLab
14	Poëzieweek
15	Nationale Mediatheek Trofee
16	Schrijverscentrale
17	Boekenweek Live!
18	Boekenweek voor Jongeren
20	Dag van het Literatuuronderwijs
21	Dag van de Literatuur
22	Studiedagen
23	Websites

4 Jonge Jury

MEER INFORMATIE

Passionate Bulkboek
Postbus 25264
3001 HG Rotterdam
Telefoon 010 276 26 26
Contactpersoon:
Wilma van Raamsdonk
jongejury.nl

Stichting Lezen
Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam
Telefoon 020 623 05 66
Contactpersonen:
Desirée van der Zander
Peter van Duijvenboden

FOTO MARCO DE SWART

JONGE JURY – Lezen, stemmen en vieren zijn de drie kernwoorden van de Jonge Jury. Met een multimediale website, een livestream en verschillende wedstrijden waaraan de leerlingen via social media enthousiast meedoen, is het stemmen voor de publieksprijs voor het beste boek voor 12- tot 16-jarigen een bijzondere ervaring.

De Jonge Jury is een succesvolle formule met een feestelijk en eigentijds karakter. In de Jonge Jury kunnen leerlingen hun stem uitbrengen om te bepalen welk boek de Prijs van de Jonge Jury verdient. Vanaf december 2018 zijn op de Jonge Jurywebsite de elf Leestips te vinden die centraal staan tijdens de stemcampagne van het komende schooljaar. Tien daarvan worden gekozen door scholieren die zijn verenigd in het Jonge Jury Boekgenootschap. Op de website worden meerdere keren per stemjaar artikelen en reportages geplaatst over boeken en schrijvers. Ook wordt er – via Facebook, Instagram, Twitter en Snapchat – actief gecommuniceerd over de ontwerp- en recensiewedstrijd. De Jonge Jury sluit goed aan bij een belangrijk doel van het onderwijs in de onderbouw: het stimuleren van leesplezier.

FESTIVAL

De Jonge Jury start in september en daagt leerlingen uit door hun eigen Leestip aan de campagne te verbinden. Deze wildcard vormt de elfde Leestip. In januari 2019, wanneer alle boeken uit 2018 zijn verschenen, gaat de campagne van start. De leerlingen stemmen op hun favoriete oorspronkelijk Nederlandstalige jeugdboeken uit 2018. Welke drie boeken de meeste stemmen hebben gekregen, wordt in mei 2019 bekendgemaakt. De uiteindelijke winnaar wordt gehuldigd tijdens de Dag van de Jonge Jury, die plaatsvindt begin juni 2019. De Dag van de Jonge Jury heeft een festivalkarakter. Er zijn optredens, signeersessies, een literaire kermis en leerlingen kunnen in gesprek met hun favoriete schrijver.

LESMATERIAAL

Iedereen kan gratis meedoen aan en stemmen voor de Jonge Jury. Om uw leerlingen te laten deelnemen kunt u kosteloos posters en lesmateriaal bestellen, waarmee u de Jonge Jury onder de aandacht brengt op school en in de les. Toegangskarten kunt u bestellen via de website. Kunt u niet naar de Dag van de Jonge Jury komen? Dan kunt u het evenement in de klas volgen via een livestream.

De livestream kan worden uitgebreid met een auteursbezoek op school en een lesbrief met een verwerkingsopdracht die gebruikt kan worden in het fictiedossier. Meer informatie over de verschillende mogelijkheden vindt u op de Jonge Jurywebsite.

DE NOMINATIES

De drie nominaties voor de Prijs van de Jonge Jury 2018 zijn *Afgesloten* van Natasza Tardio, *Pijn* van Mel Wallis de Vries en *Piratenzoon* van Rob Ruggenberg. Tijdens de Dag van de Jonge Jury op woensdag 6 juni 2018 wordt de winnaar van dit schooljaar bekendgemaakt. ●

DE JONGE JURY

DOEL stimuleren van leesplezier
ACTIVITEIT lezen en stemmen
WANNEER september 2018 t/m 1 mei 2019
PRIJSUITREIKING juni 2019
DOELGROEP onderbouw vmbo, havo en vwo
PROMOTIEMATERIAAL gratis
INFO jongejury.nl

6 De Weddenschap

MEER INFORMATIE

MediaMucho

Telefoon 06 24792175

mediamucho.nl

Contactpersoon:

Janneke van Wijk

deweddenschap.nl

Het enthousiasmeren van leerlingen voor lezen en boeken, daarom gaat het in De Weddenschap. Met de formule van lezen in wedstrijdverband is De Weddenschap uitgegroeid tot een succesvolle campagne voor praktijkonderwijs, vmbo en mbo.

De uitdagers van 2017-2018: LAKSHMI, Iris van Lunenburg en Lennart Timmerman.

Ruben Annink

Tjindjara

Lize Korpershoek

In De Weddenschap gaan leerlingen met de klas en de docent de uitdaging aan om drie boeken te lezen. Drie bekende Nederlanders staan model in de campagne en dagen de leerlingen uit. De uitdagers kiezen drie boeken en delen hun keuze in een campagnefilmpje. Hun persoonlijke boodschap motiveert leerlingen om te gaan lezen. Het laagdrempelige en open karakter van de campagne maakt meedoen voor iedereen mogelijk. Elke weddenschap is namelijk persoonlijk: de leerling kiest zelf boeken uit die het best bij hem of haar passen.

DE UITDAGERS

Ruben Annink heeft zich gecommitteerd als uitdager voor De Weddenschap 2018-2019. Ruben is singer-songwriter en bracht samen met Ali B. het nummer *Terwijl jullie nog bij me zijn* uit. Hij werkte onder meer samen met Monica Geuze en Teske de Schepper.

De tweede uitdager is zangeres en danseres Tjindjara. Zij deed mee aan *The voice*

of Holland, speelde in verschillende musicals en deed als danseres mee tijdens concerten van Diana Ross en Lionel Richie. De derde uitdager, Lize Korpershoek, is illustrator en videomaker. Zij is onder meer bekend van haar YouTube filmpjes *Adviezen van Lize* en *Op pad met Petra*. Haar beroemde kat Dirkie heeft een eigen Instagram account. Veel bekende Nederlanders gingen hen voor als ambassadeur van De Weddenschap, onder wie Typhoon, Frank van der Lende, Soundos el Ahmadi, Brownie Dutch, LAKSHMI, Lennart Timmerman en Iris van Lunenburg.

PRIJZEN

De Weddenschap gaat van start op 29 oktober 2018 en wordt afgesloten op 30 april 2019. Scholieren die zich – met de drie boeken van hun keuze – aanmelden via de website maken kans op een prijs. Stichting Lezen stelt voor de deelnemers verschillende prijzen ter beschikking. Docenten die meedoen met hun klas aan De Weddenschap maken kans op een meet & greet met een auteur naar keuze.

SPELELEMENT

De basis van De Weddenschap is: lees drie boeken in zes maanden. Optioneel voor seizoen 2018-2019 is het toevoegen van een spelelement aan De Weddenschap. Daarin kan een deelnemende klas extra prijzen verdienen door het maken van mediawijze opdrachten. Deze opdrachten sluiten aan bij andere vakgebieden zoals digitale geletterdheid, mediawijdsheid, kunst en cultuur en burgerschap. Hiermee biedt De Weddenschap de mogelijkheid om vakoverstijgend te werken. Deze extra opdrachten kunnen ook tijdens andere lessen dan de les Nederlands gemaakt worden. ●

DE WEDDENSCHAP

DOEL stimuleren van leesplezier

ACTIVITEIT kiezen en lezen

WANNEER 29 oktober 2018 - 30 april 2019

PRIJSUITREIKING juni 2018

DOELGROEP pro, vmbo 1-4, mbo

8 Er Was Eens

MEER INFORMATIE

Passionate Bulkboek

Postbus 25264

3001 HG Rotterdam

Telefoon 010 276 26 26

Contactpersoon:

Wilma van Raamsdonk

erwaseens.nu

FOTO'S MARCO DE SWART

Samen een verhaal verzinnen, opschrijven presenteren en delen: de verhalenwedstrijd Er Was Eens maakt vmbo-leerlingen enthousiast. Het afgelopen schooljaar hebben ruim 2.500 leerlingen meegedaan.

Er Was Eens begon als kleinschalig project in Rotterdam en is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een succesvolle landelijke verhalenwedstrijd. Leerlingen in het vmbo kunnen via de wedstrijd op een plezierige manier werken aan geletterdheid, empathisch vermogen, taalontwikkeling en vooral leesplezier. Ter voorbereiding op de wedstrijd lezen alle deelnemers een boek als inspiratie voor het eigen verhaal. Tijdens het project volgen leerlingen een zeven-delige lessencyclus, waarin les voor les een groepsverhaal ontstaat. Ook krijgt de klas een workshop op school door een schrijver.

WEDSTRIJD

Als alle klassen hun verhalen hebben ingezonden, beoordeelt een jury bestaande uit bekende Nederlanders de inzendingen. Drie genomineerde klassen krijgen bezoek van een filmploeg om een pitch te filmen. De winnende groep krijgt een feest op school aangeboden, waarvoor ook ouders, familieleden en vrienden worden uitgenodigd. Ook ontvangt elke leerling uit de winnende klas een boekenkast met boeken. Van alle ingezonden verhalen wordt een bundel samengesteld, die aan alle deelnemers wordt uitgereikt. Het project draait ook landelijk succesvol op het mbo en de pabo, waarbij de studenten individueel met een verhaal aan de slag gaan.●

ER WAS EENS

DOEL spreken, schrijven, overleggen, presenteren en reflecteren

ACTIVITEIT verhalen schrijven in groepsverband

WANNEER september 2018 - juni 2019

DOELGROEP vmbo, lwoo, isk, mbo, pabo

KOSTEN € 15,- per leerling, inclusief gastles auteur en leesboek voor elke leerling

INFO erwaseens.nu

READ2ME! – De voorleeswedstrijd Read2Me! is een groeiend succes. Het afgelopen jaar namen 1181 klassen deel aan in deze wedstrijd, waarin eersteklassers uit het voortgezet onderwijs de strijd met elkaar aangaan.

Voor veel scholieren wordt lezen na de basisschool minder vanzelfsprekend. Om leerlingen te enthousiasmeren om met boeken en voorlezen bezig te blijven, is er de voorleeswedstrijd Read2Me!. Het voorlezen in wedstrijdverband is een extra stimulans voor leerlingen om de bibliotheek in te duiken, een goed boek uit te kiezen en te oefenen op hun voordracht. Sommige scholen organiseren rond de schoolfinale een speciale avond met muziek of theater als pauzeacts, die ook toegankelijk is voor ouders. Ook de provinciale en landelijke finales hebben

een feestelijk karakter. Kandidaten nemen hun klasgenoten en familieleden mee naar de wedstrijd en worden aangemoedigd met applaus en spandoeken.

De voorrondes van Read2Me! vinden plaats in het eerste kwartaal van het nieuwe jaar. De eerste ronde wordt gevormd door de schoolkampioenschappen, waarin de beste voorlezers uit verschillende eerste klassen de strijd met elkaar aangaan. Aansluitend volgen de bibliothekrondes. De winnaars van deze wedstrijden mogen door naar de provinciale finales. In mei 2019 vindt de landelijke finale plaats in Utrecht, waar de provinciale kampioenen elkaar ontmoeten en waar door een professionele jury de Read2Me! Voorleeskampioen wordt gekozen. Aan Read2Me! kunnen leerlingen van alle niveaus uit het voortgezet onderwijs meedoen.●

MEER INFORMATIE

Cubiss
Postbus 90114
5000 LA Tilburg
Telefoon 013 465 61 19
Contactpersoon:
Ingrid de Jong
read2mevoorleeswedstrijd.nl

READ2ME!

DOEL stimuleren van leesplezier
ACTIVITEIT voorlezen aan leeftijdgenoten
WANNEER januari-mei 2019
FINALE mei 2019
DOELGROEP vmbo-havo-vwo 1

10 Poëzieprojecten en schrijfwedstrijden

MEER INFORMATIE

School der Poëzie

Postbus 11755

1001 GT Amsterdam

Telefoon 020 330 78 17

Contactpersoon: Daniel Bulthuis

schoolderpoezie.nl

Bezig zijn met poëzie betekent niet alleen genieten en ervaren van taal, maar ook het ontwikkelen van taal rijkdom en zelfvertrouwen. Verschillende organisaties brengen sprankelende poëzieprojecten in het klaslokaal of in het theater.

SCHOOL DER POËZIE

School der Poëzie biedt verschillende poëzieprojecten aan. Zo zijn er de PoëzieRevue Specials, waarin School der Poëzie leerlingen van het tweede en derde leerjaar van het voortgezet onderwijs op een laagdrempelige manier in contact brengt met poëzie van en over bijzondere thema's van Amsterdam. Het programma wordt feestelijk afgesloten in een theater met muziek, dans én optredens van de jongeren zelf. Er zijn verschillende specials mogelijk: Februaristaking; Levensovertuigingen; 180 Nationaliteiten; Kinderopvang en hulp; Slavernij en de Gouden Eeuw.

POËZIE VAN BINNEN NAAR BUITEN

Daarnaast zijn er de programma's van het project Poëzie van Binnen naar Buiten, waarin het schrijven en beleven van poëzie wordt gecombineerd met een bezoek aan een maatschappelijke of culturele instelling. Poëzie van Binnen naar Buiten bestaat uit verschillende (keuze)blokken en is bedoeld voor leerlingen uit het tweede en derde jaar van het vmbo.

'Moeilijke gebeurtenissen of gevoelens verwoorden en vormgeven tot iets waar ze trots op zijn – daar zie je onze leerlingen van groeien.'

Nicolette Bunnik van het Sweelinck College in Amsterdam over de projecten van School der Poëzie

MEER INFORMATIE

Stichting Poëziepaleis

Postbus 41015

9701 CA Groningen

Telefoon 050 313 84 33

poeziepaleis.nl

FOTO MICHEL DEVIVER

MEER INFORMATIE

Passionate Bulkboek

Postbus 25264

3001 HG Rotterdam

Telefoon 010 276 26 26

Contactpersoon: Karlijn Leenders

writenow.nu

DOE MAAR DICHT MAAR

Zelf gedichten schrijven? Doe Maar Dicht Maar is de jaarlijks terugkerende dichtwedstrijd van het Poëziepaleis. Alle middelbare scholieren uit Nederland en België kunnen meedoen door maximaal drie gedichten in te sturen via de website poeziepaleis.nl (vóór 5 februari 2019). Een vakjury en een jongerenjury beoordelen de inzendingen en kiezen tien finalisten. De beste honderd gedichten worden gepubliceerd in de dichtbundel die wordt gepresenteerd in juni 2019 tijdens het festival *Nieuwe Types* in Arnhem.

WRITE NOW!

Write Now! is de grootste schrijfwedstrijd voor jongeren van 15 tot en met 24 jaar in Nederland en Vlaanderen. Zij kunnen tot 1 april 2019 hun tekst insturen en strijden vervolgens bij een van de tien regionale voorronden om diverse prijzen en een plek in de grote finale in juni. Alle tekstsoorten zijn toegestaan. Voor onder meer Lize Spit, Niña Weijers en Maartje Wortel betekende Write Now! de start van hun schrijverscarrière. Deelname aan Write Now! is individueel, maar wordt vaak in de klas voorbereid. Vanaf januari 2019 zijn via de website gratis promotiemateriaal en een lessuggestie te bestellen.●

FOTO EMARCO DE SWART

De Inktaap

MEER INFORMATIE

Passionate Bulkboek

Postbus 25264

3001 HG Rotterdam

Telefoon 010 276 26 26

Contactpersoon:

Karlijn Leenders

inktaap.nl

FOTO'S MARCO DE SWART

DE INKTAAP – Met 880 juryleden is De Inkt-aap de grootste literaire jury van Nederland. In dit ambitieuze leesbevorderingsproject oordelen jongeren tussen vijftien en negentien jaar over de winnaars van drie toonaangevende literaire prijzen.

De Inktaap is een levendig project dat van scholieren echte literatuurlijfhebbers maakt. Het afgelopen jaar deden 880 leerlingen eraan mee. Voor De Inktaap lezen de schooljury's de winnende boeken van de grote literaire prijzen van het Nederlands taalgebied: de BNG Bank Literatuurprijs, de Bookspotliteratuurprijs (voorheen ECI literatuurprijs) en de Libris Literatuur Prijs. Zij beoordelen de genomineerde titels, gaan met elkaar in discussie en kiezen gezamenlijk hun eigen winnaar, die De Inktaap 2019 krijgt. De puntentoekenning van alle scholen samen bepaalt welk boek de winnaar wordt.

DE SLOTDAG

De slotdag van De Inktaap is de feestelijke afsluiting van het project en vindt plaats op 12 maart 2019 in de Doelen te Rotterdam. Alle schooljury's worden hiervoor uitgenodigd en volgen een programma met onder meer talkshows, debatten, workshops en optredens, met als hoogtepunt de prijsuitreiking. Daar worden de winnaar van De Inktaap 2019 en de winnaars van de Prijs voor het Beste Jury-rapport bekendgemaakt. In 2018 ging de prijs naar een zeer ontroerde Martin Michael Driessen voor *Rivieren*. Het komend schooljaar lezen de juryleden de drie volgende titels: *En we noemen hem* van Marjolijn van Heemstra (winnaar BNG Bank Literatuurprijs), *De mensengenezers* van Koen Peeters (winnaar ECI Literatuurprijs) en *Wees onzichtbaar* van Murat Isik (winnaar Libris Literatuur Prijs).●

DE INKTAAP

DOEL kritisch lezen en oordelen

ACTIVITEIT schooljury

MEEDOEN vanaf 1 september 2018

PRIJSUITREIKING 12 maart 2019

DOELGROEP havo-vwo 4-5-6

KOSTEN € 10,- per leerling, inclusief drie e-books, LitLab-lesmateriaal en toegang tot de slotdag

LitLab is een ‘digitaal laboratorium’ voor literatuuronderwijs in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. De website is ontwikkeld aan de Universiteit Utrecht en laat leerlingen kennismaken met literair onderzoek.

LitLab leert leerlingen door middel van digitale experimenten academisch onderzoek doen naar de Nederlandse literatuur. Het begrip literatuur wordt daarbij breed opgevat: de proeven gaan over middeleeuwse verhalen, maar ook over hedendaagse popmuziek. LitLab bestrijkt een breed chronologisch terrein, en een divers scala van teksten. Er zijn twaalf verschillende proeven beschikbaar, waaronder: ‘Hoe bepalen romanpersonages jouw wereldbeeld?’, ‘Hoe gaan teksten om met gendernormen?’ en ‘Hoe herken je een goede speech?’.

Elke proef bestrijkt een bepaalde periode uit de Nederlandse literatuurgeschiedenis. Dat biedt de mogelijkheid om het experiment in

een specifiek onderdeel van het jaarprogramma in te passen. De opdrachten dragen bij aan de leerdoelen van het domein literatuur: literaire ontwikkeling, literatuurgeschiedenis en literaire begrippen.

PROFIELWERKSTUK

LitLab bevat ook een tool voor leerlingen die hun profielwerkstuk willen schrijven over Nederlandstalige literatuur. De handleiding bevat zowel oriënterende als praktische stappen en begeleidt leerlingen naar een degelijk eindresultaat. Daarnaast biedt LitLab met het onderdeel Leesclubs een didactisch gereedschap waarmee zelfstandige groepsgesprekken over de leeservaring kunnen worden georganiseerd. Komend jaar zullen hier ook de nominaties van De Inktap worden behandeld. ●

litlab.nl

14 Poëzieweek

MEER INFORMATIE

Stichting CPNB

Herengracht 166

1016 BP Amsterdam

Telefoon 020 626 49 71

Contactpersoon: Mascha Ravelli

poezieweek.com

POËZIEWEEK

DOEL kennismaken met poëzie

ACTIVITEIT speciale lessen,
dichtersoptredens

WANNEER 31 januari t/m
6 februari 2019

DOELGROEP vmbo-havo-vwo 1-6

POËZIEWEEK – Het thema van de Poëzieweek 2019 is *Vrijheid*. Om deze week feestelijk te vieren, zijn gratis poëzielessen beschikbaar. Bovendien bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van de actie *Boek een dichter*.

POËZIE IN DE KLAS

De komende editie van de Poëzieweek gaat van start met de Gedichtendag op donderdag 31 januari en duurt tot en met woensdag 6 februari 2019. Docenten die aan de slag willen met gedichten in de klas, kunnen terecht op de website van de Poëzieweek. Voor het voortgezet onderwijs zijn daar twee bundels met poëzielessen te vinden: een 'light' versie en een bundel met meer geavanceerde lessen. De poëzielessen van het afgelopen jaar blijven beschikbaar; de nieuwe lessuggesties voor 2019 zijn vanaf 17 september gratis te downloaden op de website van de Poëzieweek. poezieweek.com/school

BOEK EEN DICHTER

Poëzie komt nog meer tot leven als ze wordt voorgelezen. Met de actie Boek een dichter kunnen zowel scholen als bibliotheken en boekhandels tegen een aantrekkelijk, gereduceerd tarief een of meer dichters programmeren. Boeken voor optredens is mogelijk in de aanloop naar de Poëzieweek, in de maand januari 2019, tot en met het einde van de Poëzieweek. Deze actie is al enkele jaren een groot succes. De korting wordt u aangeboden door het Letterenfonds en de Schrijverscentrale. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Letterenfonds.

letterenfonds.nl/nl/boek-een-dichter

POËZIEGESCHENK

De Poëzieweek is binnen enkele jaren uitgegroeid tot een geslaagd evenement waarin diverse organisaties hun krachten bundelen om de Nederlandse poëzie in het zonnetje te zetten. Wie tijdens de Poëzieweek een dichtbundel aanschaft, krijgt van de deelnemende boekverkopers het Poëziegeschenk cadeau. Het geschenk van 2019 wordt geschreven door Tom Lanoye en is gratis verkrijgbaar bij aankoop van € 12,50 aan poëzie.●

Leerlingen van de RSG Magister Alvinus in Sneek, winnaar van de Nationale Mediatheek Trofee 2017.

NATIONALE MEDIATHEEK TROFEE – Een inspirerende leesomgeving is van cruciaal belang voor het leesklimaat op school. Om scholen aan te zetten om te investeren in een aantrekkelijke mediatheek, reiken Stichting Lezen en Passionate Bulkboek de Nationale Mediatheek Trofee uit.

De Nationale Mediatheek Trofee moedigt leerlingen, docenten en mediathecarissen in het voorgezet onderwijs aan om hun leeslounge of leeslokaal te nomineren. Uit de genomineerde scholen worden drie kandidaten vastgesteld. De winnende mediatheek ontvangt de Nationale Mediatheek Trofee en mag voor € 1.000,- aan boeken uitzoeken. De tweede prijs bedraagt € 750,-, te gebruiken voor de verdere ontwikkeling van de leesomgeving (ter beschikking gesteld door de Beroepsvereniging Mediathecarissen Onderwijs). De nummer drie krijgt

een interieuradviescheque van InVorm Architecten ter waarde van €500,-.

MEEDOEN?

Bij voorkeur zijn het de leerlingen die hun mediatheek aanmelden voor de wedstrijd. Docenten en mediathecarissen kunnen de leerlingen aansporen, assisteren en inspireren om hun mediatheek te nomineren, maar mogen ook zelf hun leesruimte aanmelden. De nominatie dient onderbouwd te worden met een motivatie en foto's. De deadline voor het lopende schooljaar is 1 juni 2018; meedoen aan de volgende editie kan tot 1 juni 2019. Dat kan via het mailadres info@passionatebulkboek.nl, onder vermelding van de naam, het adres en het e-mailadres van de school. In september 2018 worden de nominaties van het lopende schooljaar bekendgemaakt. In november volgt de feestelijke prijsuitreiking.●

MEER INFORMATIE

Passionate Bulkboek

Postbus 25264

3001 HG Rotterdam

Telefoon 010 276 26 26

Contactpersoon:

Wilma van Raamsdonk

nationalemediatheektrofee.nl

MEDIATHECARIS VAN HET JAAR

In een fijne leesomgeving speelt de mediathecaris een onmisbare rol. De nieuwe verkiezing van Mediathecaris van het Jaar zet deze beroepsgroep dan ook in het welverdiende zonnetje! Nomineren kan tot 1 juni en de winnaar ontvangt een prijzenpakket bestaande uit een bokaal en een literair uitje naar keuze.

NATIONALE MEDIATHEEK TROFEE

DOEL verbeteren van de leesomgeving

ACTIVITEIT wedstrijd

INSTUREN voor 1 juni 2019

PRIJSUITREIKING november 2019

DOELGROEP alle middelbare scholen

MEER INFORMATIE

De Schrijverscentrale

Nieuwe Prinsengracht 89

1018 VR Amsterdam

Telefoon 020 623 49 23

deschrijverscentrale.nl

FOTO TIM BUITING

FOTO ENDER OZGATI

De Schrijverscentrale adviseert en bemiddelt bij schrijversbezoeken op school en in de klas. Een persoonlijke ontmoeting met een auteur enthousiasmeert leerlingen voor lezen en literatuur.

De Schrijverscentrale (voorheen: Stichting Schrijvers School Samenleving) bemiddelt voor een breed scala van Nederlandse schrijvers. Elk jaar vinden via de Schrijverscentrale zo'n 5000 schrijversbezoeken plaats op bibliotheken, scholen, boekhandels en festivals. De schrijvers en illustratoren van de Schrijverscentrale dragen voor uit eigen werk, geven workshops en interviews. Ook jureren is een optie, presenteren bij een congres of een combinatie van verschillende activiteiten op bijvoorbeeld een festival. De Schrijverscentrale adviseert voor elk bezoek op maat.

CAMPAGNES

Een schrijversbezoek kan mooi aansluiten bij een leesbevorderingscampagne, zoals de Jonge Jury, de Boekenweek, de Spannende Boeken Weken of Nederland Leest. De Schrijverscentrale denkt graag met u mee over een passend bezoek. Gedurende het schooljaar zijn er verschillende mogelijkheden voor het boeken van een schrijver tegen een gereduceerd tarief. Zo staat tijdens de Boekenweek voor Jongeren een team van 21 schrijvers klaar voor schoolbezoeken (zie p. 18-19), en bestaat tijdens de aanloop naar de Poëzieweek 2019 de mogelijkheid om een dichter te boeken tegen een speciaal tarief (zie p. 14). Op de website van de Schrijverscentrale vindt u meer informatie over de verschillende campagnes.●

MEER INFORMATIE

Stichting CPNB

Herengracht 166

1016 BP Amsterdam

Telefoon 020 626 49 71

Contactpersoon:

Johan Kuiper

boekenweek.nl/school

BOEKENWEEK LIVE! – Het is een mooie traditie: middenin de Boekenweek ondervragen scholieren de schrijver van het Boekenweekgeschenk in een livestreamuitzending vanuit de Openbare Bibliotheek in Amsterdam.

Boekenweek Live! is een levendig programma dat interessante discussies oplevert tussen scholieren en schrijvers. Voorafgaand aan de uitzending lezen scholieren een boek van de schrijver van het Boekenweekgeschenk en maken daarbij een verwerkingsopdracht. Er is vrijheid om het gelezen werk op verschillende manieren te verbeelden en te beleven: bijvoorbeeld als animatie, spel, lied, compositie of stripverhaal. De makers van de winnende inzendingen worden uitgenodigd om tijdens de uitzending in de studio aanwezig te zijn en hun werk te presenteren. Twee van hen mogen zit-

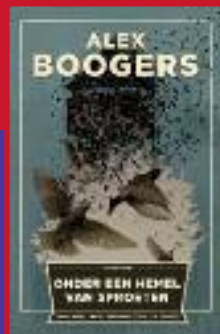
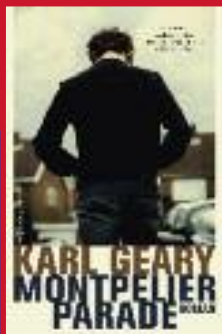
ting nemen aan tafel. Zij gaan onder leiding van presentator Arie Boomsma met de auteur in gesprek. Vanuit bibliotheken in heel Nederland kijken leerlingen via een livestream naar het programma.

Tijdens Boekenweek Live! 2018 stond *Vele hemels boven de zevende* van Griet op de Beek centraal. Deze uitzending is terug te zien via oba.nl/nieuws/boekenweek-live-.html.

Wilt u weten wat er de komende Boekenweek staat te gebeuren? Kijk dan vanaf september op boekenweek.nl/school. ●

Boekenweek voor Jongeren

MEER INFORMATIE

Stichting CPNB

Herengracht 166

1016 BP Amsterdam

Contactpersoon:

Johan Kuiper

Telefoon 020 626 49 71

boekenweekvoorjongeren.nl

Dit zijn ze! De tien meest aansprekende boeken van het afgelopen jaar, speciaal aanbevolen voor jongeren van vijftien tot en met achttien jaar. De nominaties zijn geselecteerd door een vakjury onder voorzitterschap van docent Nederlands Miriam Pitters.

Dit jaar kiest voor het eerst een jongerenjury welke twee titels worden bekroond met het Beste Boek voor Jongeren 2018. Eerder werd de prijs gewonnen door onder anderen Philip Huff, Ineke Riem, Anne-Gine Goemans en Jowi Schmitz.

De Boekenweek voor Jongeren is een feestelijke campagne waarin jongeren tussen vijftien en achttien jaar in contact worden gebracht met hedendaagse schrijvers en uitdagende literatuur.

Dit jaar staat een team van 21 schrijvers klaar om met duizend leerlingen in gesprek te gaan tijdens de schooltournee. Tussen 21 en 30 september aanstaande bezoeken zij leerlingen in de bovenbouw van het vmbo, havo en vwo om met hen te praten over lezen en het schrijven van een boek. Op boekenweekvoorjongeren.nl auteurs vindt u meer informatie over het schrijversteam.

HET BESTE BOEK VOOR JONGEREN

Tijdens de campagne krijgen de tien nominaties, die door een volwassen vakjury speciaal zijn aanbevolen voor jongeren van vijftien tot en met achttien jaar, speciale aandacht. Een jongerenjury kiest welk boek wordt bekroond met het Beste Boek voor Jongeren 2018 (voorheen: Dioraphte Literatour Prijs). Er zijn twee categorieën: Oorspronkelijk Nederlands en Vertaald. In elke categorie worden vijf boeken genomineerd. De twee winnaars ontvangen ieder een geldbedrag van € 15.000,-.

De auteurs van 3PAK: Tim Hofman, Nhung Dam en Raoul de Jong

3PAK

De Boekenweek voor Jongeren heeft een eigen geschenk: 3PAK, dat dit jaar is geschreven door het trio Tim Hofman, Nhung Dam en Raoul de Jong. 3PAK is geschikt voor leerlingen in de bovenbouw, van vmbo, havo tot vwo. Elke sectie Nederlands ontvangt voor 1 september één gratis schoolpakket met daarin 32 exemplaren van het geschenk. Via de boekhandel of bibliotheek kunt u voor 24,95 euro per pakket extra schoolpakketten bijbestellen. Zo kan de hele bovenbouw meelesen. ●

Boeken voor de Literatour schrijverstournee 2018 is op dit moment helaas niet meer mogelijk.

DE BOEKENWEEK VOOR JONGEREN
DOEL stimuleren van literair lezen
ONDERDELEN auteursbezoeken,
bekroning en geschenk
CAMPAGNEPERIODE 21 t/m 30 september 2018
DOELGROEP vmbo-havo-vwo 4-5-6

20 Dag van het Literatuuronderwijs

MEER INFORMATIE

Passionate Bulkboek

Postbus 25264

3001 HG Rotterdam

Telefoon 010 276 26 26

Contactpersonen:

Anouk Prins (DLO)

Floor Prins (DVL)

dagvanhetliteratuuronderwijs.nl

dagvandeliteratuur.nl

FOTO'S TIM LEGUIT

De Dag van het Literatuuronderwijs is een tweeaarlijks symposium waar eerste- en tweedegraadsdocenten, leraren in opleiding, schrijvers en wetenschappers elkaar ontmoeten met een gezamenlijk doel: kennis vergaren en delen rond actuele thema's in het literatuuronderwijs.

De Dag van het Literatuuronderwijs vindt plaats op dinsdag 20 november 2018 in De Doelen in Rotterdam en heeft als thema 'De tijd van je lezen!'. Het programma wordt geopend door de Belgische schrijver, dichter en essayist Stefan Hertmans. De dag wordt plenair afgesloten door Theo Witte, die al afscheid nam van de RUG, maar hier het allerlaatste woord zal voeren. Dichter en columnist Ingmar Heytze schrijft gedurende het programma een gedicht, dat hij tijdens de afsluiting voordraagt. Naast het plenaire programma worden er deelsessies aangeboden, bestaande uit workshops, lezingen, masterclasses en gesprekken, met medewerking van onder meer auteur Griet Op de Beeck, dichter en literatuurwetenschapper Kila van der Starre, Dichter des Vaderlands Ester Naomi Perquin en laboratorium LitLab van de Universiteit Utrecht.

Inschrijven voor de deelsessies kan vanaf september 2018. Tot 30 juni zijn early-bird tickets verkrijgbaar tegen het gereduceerde tarief van € 195,- (incl. btw) in plaats van de reguliere prijs van € 225,-. De Dag van het Literatuuronderwijs valt onder het professionaliseringsbudget. Voor leraren Nederlands in opleiding is er een speciaal programma en kosten kaarten slechts € 25,-.●

dagvanhetliteratuuronderwijs.nl

FOTO TIM BUITING

Zo'n dertig Nederlandstalige schrijvers en een groot aantal cabaretiers, filmsterren en artiesten treden op tijdens De Dag van de Literatuur op donderdag 28 maart 2019. Dit groots opgezette literaire festival brengt leerlingen direct in contact met bekende schrijvers en dichters.

Elke twee jaar komen ruim 5.000 scholieren uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs naar de Doelen te Rotterdam voor de Dag van de Literatuur. In een

feestelijke ambiance komen zij daar in contact met schrijvers als Herman Brusselmans, Ronald Giphart, Ester Naomi Perquin, Arthur Japin, Anna Enquist, Murat Isik en Abdelkader Benali. Zij treden op in talkshows, geven interviews, dragen voor en signeren hun werk. Naast literatuur is er ook aandacht voor andere kunstdisciplines, zoals film, cabaret, muziek en dans.

De Dag van de Literatuur opereert op het snijvlak van vier activeringspunten:

leesbevordering, literaire competentie, educatie en vrije tijd. Het presenteren van literatuur die opgenomen is in het curriculum van het onderwijs binnen een context die refereert aan de culturele belevingswereld van jongeren, blijkt een uiterst vruchtbare festivalformule te zijn. Kaarten kosten € 17,50 p.p. en zijn verkrijgbaar via de website. ● dagvandeliteratuur.nl

FOTO MARCO DE SWART

HET SCHOOLVAK NEDERLANDS

Docenten Nederlands uit Nederland en Vlaanderen ontmoeten elkaar ieder jaar tijdens Het Schoolvak Nederlands (hsn) om kennis uit te wisselen op het gebied van onderwijsontwikkelingen. Tijdens de conferentie staan workshops, lezingen en andere activiteiten op het programma. De hsn-conferenties worden afwisselend in Nederland en Vlaanderen georganiseerd en worden ondersteund door de Nederlandse Taalunie en Stichting Lezen. Dit schooljaar vindt de conferentie plaats op 16 en 17 november 2018 op de Vrije Universiteit in Brussel. ●

hsnconferentie.org

GOOD PRACTICE DAY TALEN

Op de Good Practice Day Talen wordt docenten de mogelijkheid geboden met elkaar vakdidactische inzichten te delen. Docenten uit het voortgezet onderwijs verzorgen workshops en presentaties, wisselen ervaringen uit met de deelnemers en bediscussiëren met hen de mogelijkheden van hun vak. De dag biedt een uitdagend programma, waarbij een keuze kan worden gemaakt uit een gevarieerd aanbod van workshops. De datum van de eerstvolgende Good Practice Day Talen is nog niet bekend, maar zal later dit jaar worden bekendgemaakt op de website van ICLOn. ●

universiteitleiden.nl/iclon/iclonplus

DAG VAN TAAL, KUNSTEN EN CULTUUR

Tijdens de Dag van Taal, Kunsten & Cultuur in Groningen gaan sprekers in op de laatste (wetenschappelijke) ontwikkelingen op het gebied van talen, kunsten en cultuur, waarbij volop aandacht is voor toepassingen in het voortgezet onderwijs. Het programma bestaat uit diverse vakinhoudelijke presentaties en workshops. De komende editie vindt plaats op vrijdag 18 januari 2019. De Dag van Taal, Kunsten en Cultuur wordt georganiseerd door de Universitaire Lerarenopleiding van de Rijksuniversiteit Groningen. ●

dagvantaalkunstenencultuur.nl

BEELD SHUTTERSTOCK

LITERATUURGESCHIEDENIS.NL

Literatuurgeschiedenis.nl bevat een overzicht van de literatuurgeschiedenis van *Hebban olla vogala* tot *Tirza*. De website is opgezet als een digitaal leerboek dat begint bij de middeleeuwen en eindigt in de eenentwintigste eeuw.

LEESMONITOR.NL

Leesmonitor is een databank van actueel onderzoek op het gebied van leesbevordering en leesbeleid van het kennis- en expertisecentrum van Stichting Lezen. Op deze website worden inzichten uit onderzoek, of dat nu wetenschappelijk, toegepast of marktonderzoek is, toegankelijk gepresenteerd in artikelen en nieuwsberichten.

LEESPLAN.NL

Leesplan is een online tool waarmee onderwijsinstellingen op eenvoudige wijze een gestructureerd toekomstplan kunnen uitstippelen voor een rijk en verantwoord leesbevorderingsbeleid.

LEESKRACHT.NL

Leeskracht benadert lezen als ontspannende bezigheid, waarbij ook voor de onderbouw van het vmbo informatieve boeken, kranten, strips en tijdschriften worden betrokken. Het project bestaat uit een film en een website, een spel, een lesmodule en een app.

LEZENVOORDELIJST.NL

Uitgebreide website voor leerlingen, docenten en bibliothecarissen die advies geeft bij de keuze en verwerking van literatuur voor de leeslijst Nederlands, Duits en Fries. Via de indeling in zes literaire niveaus kunnen leerlingen opklimmen en zo hun leesvaardigheid ontwikkelen.

VLOGBOEK.NL

Frisse ideeën opdoen voor de leeslijst kan op vlogboek.nl. Docent Jörgen Apperloo bespreekt in zijn filmpjes steeds drie romans. Op Vlogboek zijn bijna honderdvijftig filmpjes te bekijken, waaronder ook themafilmpjes over literatuurgeschiedenis, de Boekenweek en de Boekenweek voor Jongeren.

BOEKENZOEKER.ORG

De Boekenzoeker is een zoekmachine voor scholieren tussen acht en achttien jaar. Wie een profiel aanmaakt en zijn of haar leeftijd, hobby's en leesvoorkeuren aangeeft, krijgt op een originele manier Nederlandse en Vlaamse leestips aangereikt, onderverdeeld naar genre.

LEESJEBETER.NL

Lees je beter is een website voor kinderen, jongeren, ouders en familieleden die op zoek zijn naar een leesboek over een specifieke ziekte of aandoening. Hoe is het bijvoorbeeld om epilepsie te hebben als je naar de brugklas gaat? Via Lees je beter zijn passende boekentips beschikbaar.●

STICHTING LEZEN

Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam
lezen.nl

FOTO ENDER OZCATTI